

[Undervisningsministeren.]
 selvfølgelig ikke nøjes med en Biblioteks-
 direktør. Der skal andre Embedsmænd og
 Assisterter til. Det er ganske selvfølgelig.
 Men dertil kommer for det fjerde Central-
 oplysningskontoret med Katalog over Sta-
 tens store Biblioteker. Dette Kontor for-
 midler Udlaan, en meget vigtig og stærkt
 benyttet Ordning, hvorved man rundt
 omkring fra hele Landet hvor som
 helst fra kan faa at vide, hvorfra man
 kan skaffe sig en Bog og næsten altid faar
 den omgaaende. Det er et Arbejde, der
 kræver en Assistent's hele Arbejde. For det
 femte Biblioteksskolen og andre Kursus.
 Det er ca. 8 Maaneder om Aaret. For det
 sjette bibliografisk Arbejde. Der er, som
 ogsaa det ærede Medlem Hr. Sneum —
 var det vist — sagde, den meget vigtige
 danske Tidsskriiftindeks, som kræver mindst
 en Assistent's halve Arbejdstid, og endelig
 for det syvende det grønlandske Bibliotek.
 Jeg kan maaske i denne Sammenhæng be-
 mærke til det ærede Medlem Hr. Povlsen,
 at jeg fuldkommen sympatiserer med hans
 Udtalelser angaaende det grønlandske Bi-
 bliotek og Oversættelser til Grønlandsk.
 Vi ser, at det er i Virkeligheden en meget
 betydelig Virksomhed. Den maa koste
 noget og maa kræve nogle Menneskers
 Arbejdskraft. Det er ganske givet.

Biblioteksraadet er ogsaa kritiseret.
 Det er en meget billig Administration. Den
 koster 1 200 Kr. om Aaret eller derunder,
 og for de samme Penge leveres en Frokost
 i al Tarvelighed. Damerne deroppe serverer
 selv Kaffe, og Smørrebødet henter man
 i Byen. 1 200 Kr. aarlig for hele Biblio-
 teksraadet kan ikke kaldes nogen særlig
 kostbar Administration. Det ærede Medlem
 Hr. Julin nævnte i den Sammenhæng de
 varmhjertede Mænd og Kvinder, der i sin
 Tid vederlagsfrit, uegennyttigt gav sig af
 med Biblioteksvirksomhed. Ja, den Slags
 Klagesuk over Fortiden hører man ved
 alle Bevægelser. Man har ogsaa hørt dem
 indenfor Højskolens Omraade og indenfor
 Friskolens Omraade. Der har ogsaa i den
 sidste Menneskealder lydt mange Klage-
 suk efter den skønne Ungdomstid, da den
 første Kærlighed brændte, da Friskolen
 gjorde sit Arbejde fuldkommen vederlags-
 frit i Forhold til Staten, da Højskolerne
 ikke fik nogen som helst Understøttelse,
 da vi ingen Højskolelov havde og intet
 Tilskud til Friskolen, der har lydt mange
 Hjertesuk efter den skønne Tid. Men den
 er forbi. Det ærede Medlem Hr. Julin vil
 jo ikke vende tilbage til Tiden før Høj-
 skoleloven og før Statstilskuddet til Høj-

skolerne. Der er Tale om, at Bibliotekerne
 næsten fristes til at trække Staten op, at
 de f. Eks. sætter Huslejen op udover det
 rimelige. Det skal netop Tilsynet mod-
 virke og gør det ogsaa.

Der er en enkelt Bemærkning af det
 ærede Medlem, som jeg ganske kort skal
 omtale. Det var den, at vi burde bruge et
 dansk Ord for „Bibliotek“, som han mente
 ikke var det oprindelige historiske. Det er
 ikke ganske rigtigt. Det oprindelige er
 Bibliotek, men under Steenberg — var det
 vist — søgte man at faa Ordet „Bogsamling“
 udbredt. Det lykkedes ikke helt. Det
 hænger vel noget sammen med, at „Bog-
 samling“ er et udmærket Ord for Bibliotek,
 men i Sammensætninger bliver det ikke saa
 nemt. Naturligvis kan man kalde en
 Biblioteksdirektør for „Bogsamlingsforstan-
 der“, og man kunde ogsaa finde andre Ud-
 tryk. Men saa glat gaar det ikke. Helt let
 gaar det heller ikke med Tillægsordene som
 „bibliotekarisk“. Jeg er, som man ved,
 Tilhænger af, at man overalt, hvor man har
 lige saa gode eller bedre danske Ord, bruger
 dem i Stedet for Fremmedord; det er fuld-
 kommen rigtigt. Men da jeg foreslog
 „Lærerskoler“ i Stedet for „Seminarier“,
 var det det ærede Medlem og hans Parti,
 der sammen med de Konservative ubetinget
 vilde vende tilbage til Seminarier. (Julin:
 Det var ogsaa det historiske!). Jeg har
 netop vist, at „Bibliotek“ er det historiske.
 Saa meget konsekvent eller — for at tale
 Dansk — rigtig følgestreng er det ærede
 Medlem ikke her.

Der er talt om — jeg strejfede det
 lige, da jeg nævnte det ærede Medlem Hr.
 Axel Dam — dette Barnepigesystem, som
 altsaa slet ikke findes. Bibliotekerne er
 suveræne. Der er talt om — det blev nævnt
 af det ærede Medlem Hr. Bindslev, ganske
 vist ikke nu, men under Finanslovsfor-
 slagets Behandling —, at f. Eks. Hr. Harald
 Nielsens Bøger kun er købt i faa Eksemplarer.
 Man vilde vel derigennem ligesom antyde,
 at der øvedes en vis Censur. Stillingen er
 den, at paa de Boglister, som gaar ud til
 Bibliotekerne, er Hr. Harald Nielsens hele,
 skal vi tale Dansk og sige „Bogavl“ —
 det er et Ord, som i tidligere Tid søgtes
 indført i Stedet for Litteratur, uden at det
 dog slog helt igennem — opført. Jeg hører
 for Resten til dem, der paa en Maade kunde
 ønske Harald Nielsens Bøger den størst
 mulige Udbredelse, nemlig som et afskræk-
 kende Eksempel paa, hvad virkelig Kon-
 servatisme er, nemlig den frygteligste Reak-
 tion paa alle Omraade, socialt, skatte-
 politisk, kulturelt, aandeligt o. s. v. Han